

Wyłączenia VAT - luka podatkowa w 2014 roku i prognoza na 2015

25 września 2015

Dotychczasowe raporty i wyliczenia PwC

- *Straty Skarbu Państwa w VAT - maj 2013 roku*
- *Luka podatkowa w VAT jak to zwalczać? – styczeń 2014 roku*
- *Prezentacja dla prasy aktualizacji wyliczeń luki VAT na 2014 rok*

Skąd bierze się luka podatkowa VAT?

Wielość czynników wpływających na powstawanie luki VAT:

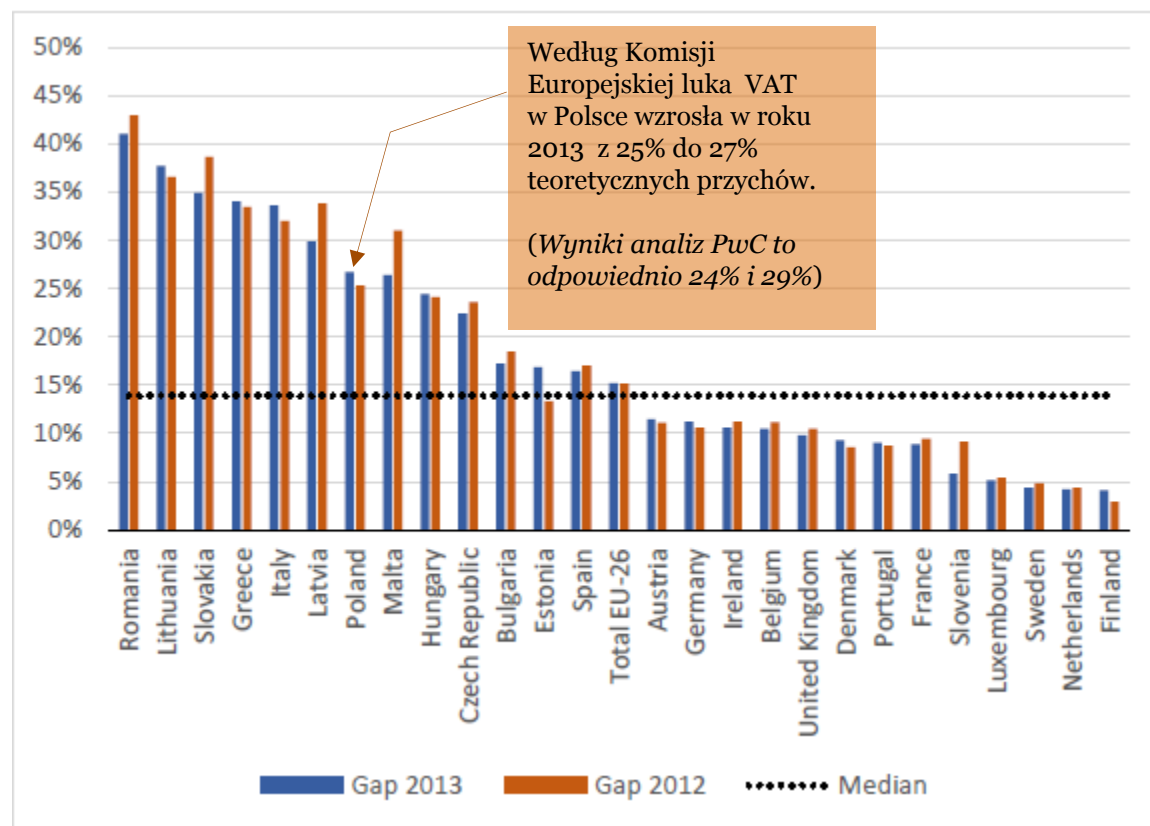
Oszustwa podatkowe:

- finansowanie przestępczości
- pranie brudnych pieniędzy
- negatywny wpływ na uczciwy biznes
- psucie wizerunku Polski w UE
- wzrost luki w czasie jednoczesny z nasileniem się doniesień o oszustwach
- negatywne reakcje organów podatkowych

Luka podatkowa w VAT to problem europejski...

Polska luka VAT powyżej średniej UE według raportu KE „Study to quantify and analyse the VAT Gap in the EU Member States - 2015 Report”

Rozmiary luki VAT w krajach EU wg raportu KE jako odsetek dochodów teoretycznych w latach 2012-2013.

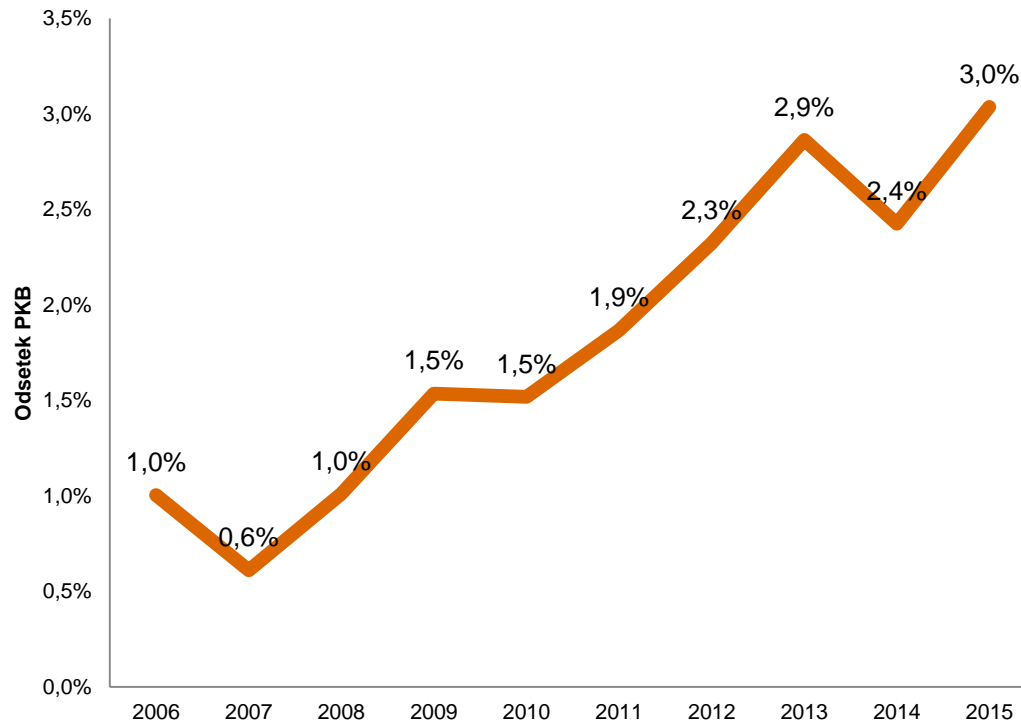

Rozmiary luki podatkowej VAT w Polsce 2006-2015

Wzrost luki w VAT z 0,6% PKB w 2007 r. do 2,9% PKB w 2013, a następnie spadek do 2,4% PKB.

Prognoza na 2015 r. – ponowny wzrost do 3,0% PKB.

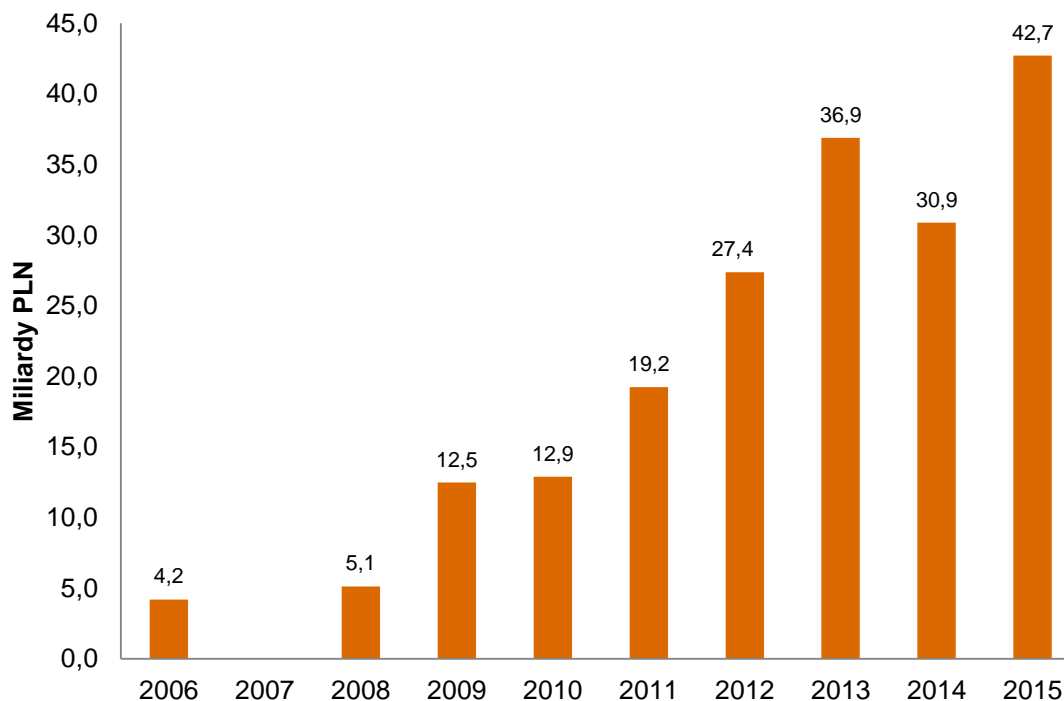
Zmiany luki VAT jako odsetka PKB w Polsce w latach 2006-2015 wg wyliczeń i prognoz PwC

Znaczenie luki dla dochodów Skarbu Państwa

Powrót do sytuacji z roku 2007 to dodatkowe 42,7 mld PLN dla Skarbu Państwa w 2015 r.

Potencjalna możliwość redukcji* luki w latach 2006-2015

* Potencjonalna możliwość redukcji luki zdefiniowana jest jako dodatkowe wpływy do Skarbu Państwa w wyniku zmniejszenia luki do jej rozmiarów (w relacji do PKB) z roku 2007.

Działania, które przyniosły efekt w roku 2014, po pierwsze już nie wystarczają....

- Zwiększenie publicznej świadomości zjawiska (listy ostrzegawcze, współpraca z organizacjami branżowymi)
- Nowe rozwiązania legislacyjne - mechanizm odwrotnego obciążenia i odpowiedzialność solidarna nabywcy
- Lepsza analityka i planowanie kontroli (tworzenie modeli analitycznych, współpraca międzynarodowa administracji)
- Poprawa współpracy organów państwa (zespoły robocze, porozumienia o współpracy organów kontroli skarbowej z ABW, CBS, Policją)

... a po drugie niosą za sobą także negatywne skutki....

- Obciążanie skutkami oszustw uczciwych podatników
- Przenoszenie się wyłudzeń do branż nie objętych systemem odwrotnego obciążenia
- Anty-systemowy charakter odwrotnego obciążenia

Realia oszustw w VAT

1. Międzynarodowy charakter, w tym „karuzele podatkowe”
2. Problem systemowy – niska wykrywalność ze względu na charakter systemu VAT
3. Potrzeba rozwiązań na szczeblu:
  - międzynarodowym (UE)
    - potrzeba reformy systemu VAT
    - brak woli politycznej dla gruntownych reform
  - krajowym
    - możliwa niewydolność aparatu ścigania / skarbowego
    - obciążanie skutkami oszustw uczciwych podatników

Istnieją różne koncepcje rozwiązań systemowych...

- Wprowadzenie tzw. modelu podzielonej płatności (*split payment model*)
- Stworzenie centralnej bazy monitorującej VAT (*central VAT monitoring database model*)
- Wprowadzenie standardowego pliku audytowego (*Standard Audit File for Tax - SAFT*)
- Wprowadzenie instytucji certyfikowanych podmiotów rozliczających VAT (*certified VAT service provider*)
- Model certyfikowanego oprogramowania do rozliczania VAT (*certified VAT software system*)
- Wprowadzenie powszechnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w transakcjach krajowych (*reverse charge*)

Wszystkie te rozwiązania prowadzić będą do mniejszego lub większego ograniczenia luki VAT, ale są też kosztowne...

Rozwiązanie	Przykładowe zalety	Przykładowe wady
Split payment	• eliminuje kluczowy problem „znikającego podatnika”	• wymaga dużych nakładów po stronie administracji, podatników i systemu bankowego • przynosi skutki głównie dla transakcji B2B
Centralna baza faktur i SAFT	• pozwalają monitorować transakcje w czasie rzeczywistym	• wymagają przejścia wyłącznie na fakturowanie elektroniczne • stwarzają zagrożenie dla poufności danych • nie eliminują możliwości wystąpienia „znikającego podatnika”
Konstrukcja certyfikowanego podatnika	• zwiększa wzajemne zaufanie • pozwala zintensyfikować kontrole poza tą grupą	• dotyczy tylko niewielkiej grupy podatników • jest kosztowne dla administracji
Powszechny reverse-charge	• eliminuje zjawisko „znikającego podatnika”,	• skutkuje dodatkowymi obowiązkami po stronie podatników, • stwarza ryzyko korzystania z cudzego numeru VAT • de-facto oznacza odejście od podatku VAT

Podsumowanie

- Niestety wszystko wskazuje na to, że luka VAT znowu rośnie.
- Potencjalnie możliwe jest zmniejszenie luki o **42,7 mld PLN**.
- Część rozwiązań wdrożonych przez Ministerstwo Finansów przynosi częściowy skutek, ale są one niewystarczające i niosą za sobą niepożądane koszty.
- Istnieje potrzeba dalszych działań systemowych i operacyjnych, ale muszą być one dokładnie przemyślane.

Zapraszamy do kontaktu:

Tomasz Barańczyk
Partner zarządzający
Tel. +48 22 746 48 52
Kom. +48 502 184 852
tomasz.baranczyk@pl.pwc.com

Tomasz Kassel
Partner
Tel. +48 22 523 4846
Kom. +48 502 184 846
tomasz.kassel@pl.pwc.com

Mateusz Walewski
Starszy ekonomista
Tel. +48 22 746 6956
Kom. +48 519506956
mateusz.walewski@pl.pwc.com

Jan Tokarski
Dyrektor
Tel. 22 523 4651
Kom. +48 502 184 651
jan.tokarski@pl.pwc.com